

ÖZET

Şeker, oluşturduğu katma değer, tarımda ve sanayide sağladığı istihdamla stratejik öneme sahip temel gıda maddelerinden biridir. Şekerin ticari üretiminde şeker kamışı ve şeker pancarı kullanılmaktadır. Kamış üretiminin, düşük maliyetinden dolayı piyasada baskın pozisyonda olması pancar üreten ülkelerin daha koruyucu yapıda olmalarını beraberinde getirmiştir.

En büyük pancar üreticilerinden Avrupa Birliği'nde (AB) 1968 yılından itibaren Ortak Tarım Politikasının bir uygulaması olarak planlı üretim modeli olan kotalı üretime geçilmiştir. Bu üretim modeli üzerine 2006 yılında gerçekleştirilen reform ilk aşama olup pancar ekimini verimli bölgelere kaydırma ve şeker fiyatlarını dünya şeker fiyatlarıyla rekabet edebilecek düzeye getirme olarak tasarlanmış ve uygulamaya konulmuştur. 2017 yılında gerçekleştirilen ikinci aşama reformda ise amaç kotalı üretimin tamamen kaldırılarak daha rekabetçi bir piyasa oluşturulmasıdır.

Yapılan çalışmada amaç, ülkemizde 2001 yılında başlayan ve halihazırda yürütülmekte olan planlı üretim modeli olan kotalı şeker rejiminin ve AB şeker reformlarının ülkemiz açısından değerlendirilerek uygulanabilirliği imkanının bulunup bulunmadığının incelenmesidir.

Anahtar kelimeler: Şeker, Avrupa Birliği, AB Ortak Tarım Politikası, AB Şeker Rejimi Reformu, Türkiye Şeker Sektörü

ABSTRACT

Sugar is one of the basic foodstuffs with strategic value, with the added value it creates, the employment it provides in agriculture and industry. Sugar cane and sugar beet are used for commercial production of sugar. The fact that cane production is at the dominant position in the market due to their low cost has led to that countries producing beet are more protective.

From the largest beet producers in the European Union (EU) since 1968, as a administration of the Common Agricultural Policy, quota system, which planned production model has been implemented. The reform on this production model in 2006 was the first stage and was designed and implemented to replace sugar beet cultivation to productive regions and reduce sugar prices to a level that could compete with world sugar prices. In the second stage of reform in 2017, the aim is to completely abolish the quota system and create a competitive market.

The pupose of the study is to examine whether the possibility of applying the EU sugar reforms and the quota sugar regime, which were started in 2001 in our country, as planned production model, which is being carried out in our country, from the point of view of our country.

Key words: Sugar, European Union, EU Common Agricultural Policy, EU Sugar Policy Reform, Turkish Sugar Sector